

Windows laptop weggeven

De kogel is door de kerk: de Windows 10 laptop gaat de deur uit. Naar mijn vader in dit geval. Niet meer nodig, en geen zin meer om dat apparaat wekelijks aan te zetten om m bij de tijd te houden. Tijd voor een fabrieksherstel dus!

Alweer meer dan anderhalf jaar geleden maakte ik de overstap naar een iMac. Later kwam daar ook nog een macBook Air 2018 bij. Het maakt de Windows 10 laptop die hier staat overbodig. Hij is nog een tijd aangehouden als back-up, maar met de komst van de Air is die functie ook vervallen. Nu gebruikt mijn vader nog Windows 7 en daarvan loopt de support over een paar maanden af. De computer upgraden naar 10 is weinig zinvol, daar is ie echt te oud voor. Kortom: de oplossing ligt voor de hand: de uit begin 2017 stammende laptop alhier verhuizen naar Pa, daar kan ie nog jaren mee vooruit. Nu staat dat ding vol software waar hij niks aan heeft. Bovendien zijn er in de loop der tijd best wat problemen geweest met het systeem op het vlak van (updates van) het OS. Een schone installatie ligt dus voor de hand. Maar wat is de handigste weg?

Bestanden veilig stellen

Als eerste gaan we nog even goed kijken of er toch niet hier of daar nog wat achtergebleven belangrijke documenten staan, bijvoorbeeld op het bureaublad. Het handigst is het om – gewoon voor de zekerheid – alle documenten op het bureaublad en de map Mijn documenten te kopiëren naar een externe harde schijf of een NAS. Het meeste is al overgezet, maar voor de zekerheid zetten we een aantal mappen en bestanden toch even op een externe schijf. Als die klus geklaard is, weten we zeker dat er achteraf niet ineens dat moment optreedt waarbij je realiseert een belangrijk bestand te missen.

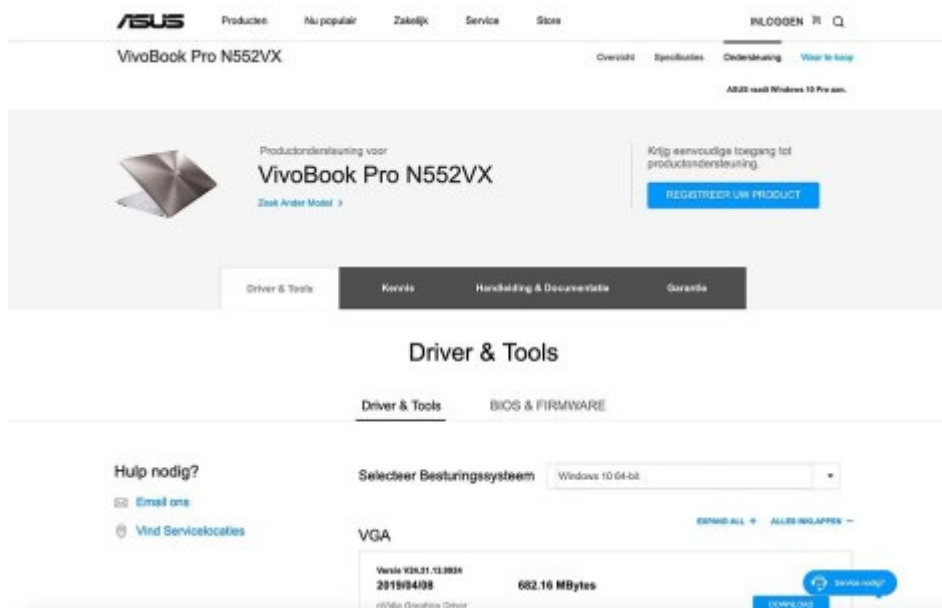
Activatiecode

Nu is het tijd om de activatiecode van Windows 10 te achterhalen. Ja: in een moderne laptop zit deze in het BIOS verwerkt. Echter: dit systeem is direct na aanschaf naar Windows 10 Pro opgewaardeerd. En om de een of andere reden is Windows niet zo slim om tijdens zo'n upgrade de oude activatie aan een Pro-licentie te koppelen. Kortom: de upgrade-activatiecode is noodzakelijk om straks weer een Pro-versie terug te kunnen zetten. Het achterhalen van de activatiecode kan met het toeltje [ProduKey](#). Kost gelukkig niks, dus daar hoeft je het alvast niet om te laten. Het is 't meest praktisch om op de link **Download ProduKey for x64** (als je een 64-bit versie van Windows gebruikt, anders klik je een link hoger) te klikken. Unzip het binnengehaalde bestand. Er zijn overigens allerlei taalmodules beschikbaar, maar die hebben voor dit eenmalige gebruik weinig zin. Dubbelklik op het geunzipte bestand ProduKey.exe. Je ziet nu in het venster van ProduKey achter Windows 10 Pro (of welke andere versie ook) je Windows activatiecode. Noteer die op een veilige plek! Je kunt nu de ProduKey-bestanden weer verwijderen als je dat wilt. Mocht je nog andere software willen (her)installeren op de weggever, dan is het zaak om na te gaan of je ook daar de serienummers en activatiegegevens van achter de hand hebt.

Drivers

We gaan een fabrieksreset uitvoeren op deze laptop. We gaan ervan uit (hopen...) dat daarbij alle oorspronkelijk geïnstalleerde drivers van de fabrikant – Asus in dit geval – weer

geïnstalleerd worden. Omdat daarover nogal wat tegenstrijdige berichten bestaan, gaan we voor de zekerheid toch eerst de bij deze laptop behorende drivers downloaden. Juist in laptops tref je namelijk nogal eens wat ‘exotische’ onderdelen aan die zonder driver echt niet werken. Denk aan iets simpels als kunnen aan- of uitzetten van de toetsenbordverlichting bijvoorbeeld, of een net wat meer exotische kaartlezer. Vergeet ook zeker de chipset-driver niet. Bewaar deze op een extern opslagmedium; de harde schijf in de laptop wordt straks immers compleet gewist! Is ook die operatie geslaagd, dan is het tijd om het systeem echt schoon te installeren. Dat gaan we een dezer dagen doen; de voorbereidingen zijn gedaan! Wordt vervolgd dus...

En daar zijn de benodigde drivers, downloaden maar!

We gaan verder met die weggeef-laptop

Windows 10 blijft een raar iets. Om helemaal op safe te spelen willen we een installatie-stick maken met daarop Windows 10 1903. Gewoon, voor als het mis gaat of als straks blijkt dat een fabrieksherstel slechts 1803 heeft geïnstalleerd. Of zelfs een nog oudere versie. Het gaat al meteen mis met de Media Creation Tool van Microsoft, die er na downloaden van de ISO uit klapt met een heerlijk cryptische foutmelding bestaande uit wat getallen. Even spitten op internet levert op dat dit probleem al sinds 2017 (!) speelt. Het is in veel gevallen onmogelijk om nog een USB-installatie-stick te maken met deze tool. Een vage workaround bestaat uit het kopiëren van de tool naar de usb-stick waarvan u een installatiestick wilt maken. Honderd procent garantie is er dan echter ook niet. Kortom: gebruikers worstelen al minstens sinds 2017 met dit probleem, [zo is onder meer alhier te zien](#). Een échte oplossing is er nog altijd niet en we vragen ons af of die er ooit gaat komen. Gelukkig beschikt onze Asus laptop nog over een DVD-brander, dus spelen we op veilig en branden we daar een image van Windows 10 1903 mee. De logica van dit alles is echter ver te zoeken!

Laatste controle

Vervolgens doorlopen we nog even de lijst met geïnstalleerde software. Die krijg je te zien door eerst op het vergrootglasje naast de startknop te klikken en dan de tekst **configuratiescherm** in te tikken, gevolgd door een druk op Enter. Zorg dat het

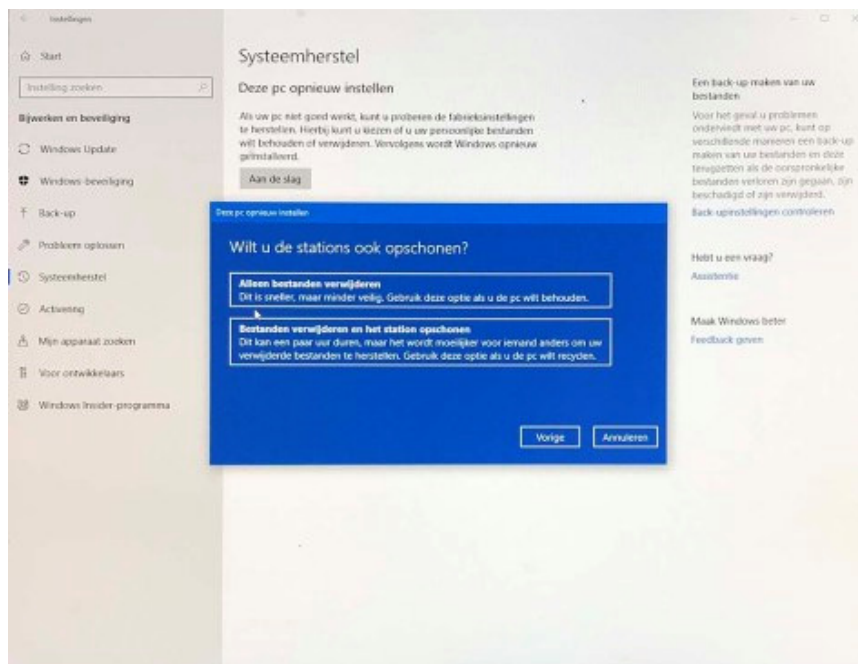
Configuratiescherm in de weergave **Grote pictogrammen** staat en klik op **Programma's en onderdelen**. Je ziet nu een lijst met alle geïnstalleerde software. Let even extra op eventueel aanwezige fabriekstools, ofwel software van je laptop- of pc-fabrikant. En noteer deze voor het geval je ze straks nogmaals wilt installeren als blijkt dat 'fabrieksinstellingen' toch wat erg rigoureuus zijn geweest. Praktische tip: maak foto's van dit soort zaken, scheelt schrijf- of tikwerk. Houd verder een andere computer, smartphone of tablet achter de hand. Mocht er iets mis gaan, dan heb je altijd nog de mogelijkheid om online naar oplossingen en goede raad te zoeken.

Op naar fabrieksherstel

Ben je er klaar voor, dan klik je in het startmenu op **Instellingen** (het tandwielletje). Klik vervolgens op **Bijwerken en beveiliging** en daarna aan de linkerkant op **Systeemherstel**. Klik onder het kopje **Deze pc opnieuw instellen** op de knop **Aan de slag**. Een nieuw venster opent, waarin je de keuze krijgt tussen **Mijn bestanden behouden** en **Alles verwijderen**. Klik hier op **Alles verwijderen**, we gaan immers een schone laptop afleveren. In de volgende stap kan je ervoor kiezen om een eventueel bestaande partitionering te behouden, daarvoor kiest je de optie **Alleen het station waarop Windows is geïnstalleerd**. Dat kan handig zijn als je een fabrieksherstel toepast op een eigen pc en je wilt jouw documenten op een andere partitie niet overschrijven. Maak ook in dat geval echter eerst een back-up van die documenten, niets is zo onvoorspelbaar als een Windows-installatie! In alle andere gevallen kies je voor de optie **Alle stations**.

Veilig wissen van de schijf

Weer een stap verder in de wizard krijg je de keuze tussen **Alleen bestanden verwijderen** en **Bestanden verwijderen en het station opschonen**. De laatste optie is nagenoeg een verplichting als je de computer verkoopt of weggeeft aan iemand waarvan je niet weet of deze persoon 100% te vertrouwen is. Alle data op de schijf wordt dan 'geswiped', waarmee terughalen nagenoeg onmogelijk is. Nadeel: dit proces kan flink wat uren kosten. Bovendien is het een wat ongezonde actie voor een SSD; deze krijgt een urenlange reeks aan schrijf-acties te verwerken.

Bij het echt weggeven of verkopen van je laptop of pc aan een vreemde is het zaak om de onderste optie te kiezen, maar die gaat wel héél veel tijd kosten!

Het lange wachten

Vertrouw je iemand volledig, dan volstaat de eerste, veel snellere optie. Klik tot slot op **Opnieuw instellen** en ga er even lekker voor zitten. Neem de melding **Dit kan enkele minuten duren** vooral met een flinke korrel zout; het betreffen hier Microsoft-minuten. En die zijn veelal opgebouwd uit veel meer dan de 60 seconden die er standaard in een minuut gaan. Tot onze verbazing zien we zelf nog dat onze virusscanner rustig gaat updaten, wat in dit geval natuurlijk een totaal zinloze actie is die alleen maar extra tijd kost. Het was mooier geweest als er meteen in een soort van veilige modus was gestart. Of zou de wizard dan toch onze ooit standaard meegeleverde software en drivers aan het veiligstellen zijn...? In ieder geval is er een enorme hoeveelheid schijfactiviteit gaande, dus we houden een beetje hoop. Na een half uur duimendraaien start de laptop eindelijk opnieuw.

Het lange wachten voor de reset van deze laptop is begonnen...

Nog een keer wachten

En moeten we weer wachten. Nu begint namelijk de eigenlijke installatie van Windows 10. De bekende draaiende balletjes en een voortgangindicator geven de stand van zaken aan. Snel gaat ook dit niet, wachten dus weer. Al met al kunnen we nu alvast stellen dat dit een klus is die je zeker niet moet doen als je haast hebt! Na ongeveer drie kwartier bereikt de teller 100% en start de laptop opnieuw. Vreemd genoeg verschijnt nu een blauw gekleurd scherm met daarin de melding **Windows installeren** met daarachter een percentage. Vreemd. Wat was er dan net gaande? In ieder geval belooft dit wederom een lange zit te worden. Zeker gezien de strooptraag voortkruipende procentjes. Inmiddels lijkt het erop dat 't slimmer was geweest om gewoon een schone installatie met de gemaakte installatie-dvd uit te voeren. Enig voordeel

wat we ons van het lopende proces nog kunnen voorstellen is dat de fabrieksdrivers- en software behouden blijven. Blijkt dat straks niet het geval, dan is de hele herstel-actie feitelijk een zinloze tijdvreter waarvan je je echt het nut af moet vragen. Na weer een ruim half uur wachten belanden we eindelijk bij de instellingenwizard van Windows 10. Doorloop deze en beantwoord alle gestelde vragen.

De eigenlijke installatie van Windows op onze ‘voorbereide’ laptop blijkt nu pas te beginnen, weer wachten dus...

De drivers en software zijn er ook!

We krijgen hoop: er wordt gevraagd om een Asus-account aan te maken. Dat zou betekenen dat inderdaad diverse zaken wederom geïnstalleerd zijn. Eerst maar weer even wachten, Windows moet wat dingen regelen. Eindelijk belanden we op de desktop. De achtergrond is een standaard Asus-afbeelding. En jawel: al onze Asus-tools zijn weer geïnstalleerd! Helaas hoort daar ook een vervelende versie van de McAfee virusscanner bij, die gaan we dus straks eerst verwijderen en vervangen door Kaspersky, waarvoor we een nog lopend abonnement hebben. Vervelend is dat Windows – natuurlijk – weer een hele sloot aan zinloze apps heeft geïnstalleerd. Die nu eerst ook nog eens allemaal van een update voorzien worden voor je de kans krijgt ze te verwijderen. Weer wachten dus... Nadat ook deze klus is geklaard, kunnen we een indrukwekkende lijst aan onzinnige apps verwijderen, waaronder natuurlijk het bloedirritante Candy Crush, inmiddels blijkbaar zelfs in meerdere varianten bestaand. Vervolgens het ooit bij de laptop meegeleverde McAfee er zoals beloofd af; daarvoor is ook nog – om het goed te doen en straks geen ellende te krijgen bij de installatie van Kaspersky – een removal tool voor nodig. Na wat herstarts is ook dat geregeld.

Finetunen en op naar de upgrade

Nu aan de slag met het verwijderen van een niet benodigd Asus toeltje: Smart Gestures. De ‘meegeleverde’ versie werkt niet (ook al niet direct na aanschaf van de laptop) en kan ofwel vervangen worden door een nieuwere versie, of simpelweg verwijderd. Beide opties leveren problemen op, de oerversie ‘zit op slot’ en laat zich niet manipuleren. Een oplossing voor dat akkefietje [is onder meer hier te vinden](#). Verder heb ik ook het uitgebreide pakket aan NVIDIA-software verwijderd, dat piept om de haverklap om vervelende updates zodra er

weer een nieuwe game op de markt is verschenen. Laat maar, de standaard door Windows beheerde drivers volstaan ruimschoots. Nu is het langzaam aan tijd aan het worden voor de upgrade naar 1903, iets voor een volgend artikel!

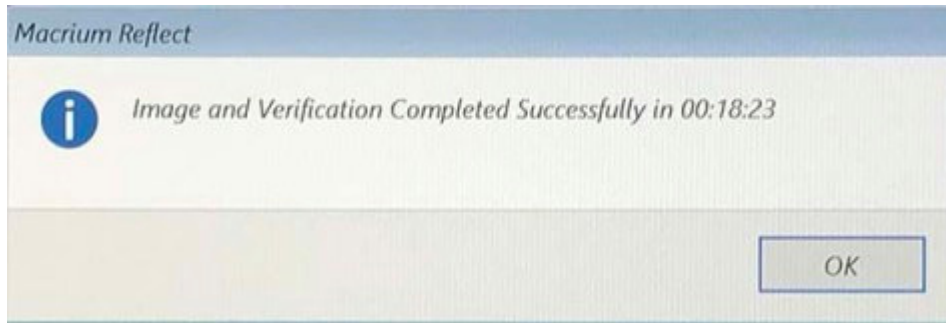
Laptop is klaar, missie geslaagd

De avonturen met de laptop voor m'n vader zijn afgerond. Althans, voor het overgrote deel. Niet helemaal zonder slag of stoot, maar redelijk succesvol te noemen.

De laatste loodjes betreffende het in orde maken van die laptop voor pa bestonden uit het installeren van software. Waaronder Office. Daar was trouwens iets vreemds mee aan de hand. Ik installeerde Office 2019, maar dat werd ongevraagd (en zonder dat er om een activatiecode werd gevraagd) Office 365. Alsnog de activatiecode invoeren bracht uitkomst, het is nu een 'getemde' 2019. Met een vreemd extra verschijnsel: het pakket is gekoppeld aan mijn e-mailadres. Da's heel raar, want op deze laptop heb ik dat beslist nooit en te nimmer ingevuld, nergens. Dus waar haalt Microsoft dat mailadres vandaan? Bedenk daarbij dat de Windowsgebruiker *niet* met een Microsoft-account is aangemeld. Zou de Windows-activatie dan gekoppeld zijn aan mijn e-mailadres? Dat zou apart zijn, want een ieder die dan zijn of haar pc of laptop verkoopt weet dan alvast dat de volgende gebruiker op de ene of andere manier nog aan jou is verbonden. Op zich zou deze redenering niet eens zo heel vreemd zijn. In moderne laptops (en sommige pc's) is de Windows activatiecode vast ingebakken in een geheugenchip op het moederbord. Maar dat systeem zou – om logische redenen dus – nooit aan iemand persoonlijk gekoppeld mogen worden.

Asus Gesture driver eraf

Nou ja, voor de rest nog wat gedoe met een Asus driver die trackpad vingerbewegingen (gestures) registreert. Die crashte na verloop van tijd bij elke systeemstart. De-installeren bracht uitkomst, wel is de trackpad daardoor nu iets minder nauwkeurig. Maar da's geen ramp, er komt toch hoofdzakelijk een muis aan deze computer te hangen. Kortom: de laatste taak bestond uit het maken van een image met alle software geïnstalleerd. Wat er nu nog moet gebeuren is het ter plekke installeren van een driver voor een multifunctional en het overhevelen van Thunderbird mail van de oude naar de nieuwe laptop. Dat is een vrij simpel klusje, wellicht duiken we daar in een komend artikel nog eens in, altijd handig om te weten. Ook de overige documenten hevelen we dan over. Waarmee het grote avontuur echt achter de rug is. De oude laptop met Windows 7 kan nog tot en met januari als back-up achter de hand blijven, daarna is deze echt uitgerangeerd. Mag ook wel, na zo'n 12 jaar gebruik. Het oude beestje begint echt op leeftijd te raken, zo lijkt de accu bijvoorbeeld niet verder meer te willen laden dan zo'n 60%. En ook de harde schijf is aan de trage kant. Kortom: een mooi overstapmoment.

Zo, de image van deze Windows 10-installatie met alle erbij behorende software is gemaakt!

1903 schoon installeren slimmer?

Wat we concluderend kunnen stellen is dat de hele klus best is tegengevallen. Het is vooral heel veel wachten, te veel. Jammer dat het een laptop was, anders hadden we natuurlijk al direct een schone 1903 geïnstalleerd, zoals door een van de lezers – Joop – alhier gesuggereerd. Probleem is namelijk dat met name op laptops een heel scala aan door de fabrikant – qua settings gefinetunende – drivers is geïnstalleerd. Bij een schone installatie zou je die allemaal in een specifieke (en dat wordt deels gokwerk) volgorde moeten installeren. En vrijwel elke systeemdriever vergt een herstart. Onder de streep ben je daar dus weinig minder tijd aan kwijt, met bovendien het risico dat er dingen vervelend mis gaan. Achteraf bezien was het ook een optie geweest om de oude Windows installatie eerst naar 1903 te upgraden en daarna een factory reset uit te voeren. Maar de kans dat de upgrade op de bestaande installatie veel langer duurt is levensgroot. En onder de streep was ik er qua tijd sowieso helemaal niets mee opgeschoten. Vandaar deze oplossing.

Bron: Computer Creatief van 21,22 en 27 september 2019